

Aan Provinciale Staten van de provincie Noord-Brabant
T.a.v. mevrouw Mr. K.A.E. Ten Cate
Brabantlaan 1
5200 MC 'S-HERTOGENBOSCH

Eindhoven, 6 september 2024
Kenmerk : 1009912/RLW/CWi/240556

Betreft : opdrachtbevestiging controleopdracht

Geachte leden van de Provinciale Staten,

In overeenstemming met het besluit tijdens de vergadering Provinciale Staten van 17 januari 2020, het gunningsbesluit d.d. 20 januari 2020 en uw besluit d.d. 15 december 2024 met kenmerk 5382470 heeft u ons verzocht de jaarrekening te controleren van de provincie Noord-Brabant ("de provincie") over het boekjaar eindigend op 31 december 2024. Het doet ons genoeg met deze brief de aanvaarding van deze opdracht te bevestigen.

Opdracht

Jaarrekening

Als accountant van de provincie onderzoeken wij of de jaarrekening het door de wet vereiste inzicht geeft. De uitslag van ons onderzoek geven wij weer in een controleverklaring over de getrouwheid van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2024 als van de activa en passiva op 31 december 2024 in overeenstemming met het BBV. Daarin is begrepen de rechtmatigheidsverantwoording, waarin Gedeputeerde Staten rapporteert over de rechtmatige totstandkoming van de in de jaarrekening (inclusief SiSa-bijlage) opgenomen lasten, baten en balansmutaties. Daarnaast geven wij in de uitslag van ons onderzoek weer dat de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen als bedoeld in artikel 17 van de Financiële-verhoudingswet rechtmatig tot stand zijn gekomen zoals opgenomen in de jaarrekening.

Andere informatie

Wij rapporteren in de controleverklaring ook over de andere informatie, waaronder het jaarverslag, de overige gegevens en eventueel aanvullende informatie. Daartoe lezen wij de andere informatie en overwegen daarbij, op basis van onze kennis en ons begrip, te verkrijgen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, of de andere informatie:

- ▶ met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- ▶ alle informatie bevat die op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (het BBV) is vereist.

Hiermee voldoen wij aan de vereisten in het BBV en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Verantwoordelijkheid van de accountant voor de controle van de jaarrekening

Wij verrichten onze controle in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het door Provinciale Staten nog vast te stellen protocol accountantscontrole 2024, de nota verwachtingen accountantscontrole SiSa 2024 en het Controleprotocol WNT 2024. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften. Indien u prijs stelt op een exemplaar van de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA) kunnen wij u die toesturen. Wijzigingen in wet- en regelgeving kunnen van invloed zijn op onze werkzaamheden.

Wij zijn gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van onze oordeelsvorming, inclusief de inschatting van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij deze risico-inschattingen betrekken wij ook de interne beheersing die relevant is voor het door de provincie opmaken van de jaarrekening en het getrouwe beeld daarvan. Deze risico-inschattingen zijn gericht op het opzetten van passende controlewerkzaamheden, niet op een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing van de provincie. Een controle omvat daarnaast het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, van de redelijkheid van de schattingen van Gedeputeerde Staten, en ook een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij wijzen u erop dat als gevolg van het toepassen van deelwaarnemingen en andere inherente beperkingen van een controle, plus de inherente beperkingen van elk systeem van interne beheersing, er een onvermijdbaar risico bestaat dat er zelfs indien een controle naar behoren is gepland en uitgevoerd in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden een afwijking van materieel belang onontdekt blijft.

Onafhankelijkheid

Op grond van Nederlands wet- en regelgeving, waaronder de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta) en de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO), is vereist dat wij onafhankelijk zijn ten opzichte van onze 'assurance-cliënten'.

Deze wet- en regelgeving bevat onder meer beperkingen ten aanzien van de (aanvullende) diensten die wij aan controlecliënten kunnen verlenen.

Als uitgangspunt geldt verder dat wij in het kader van onze dienstverlening niet zullen participeren in besluitvormingsprocessen binnen uw organisatie en ook geen besluiten namens u zullen nemen. Voorts gelden aanvullende voorwaarden of beperkingen als wij of andere onderdelen van ons netwerk ook bepaalde non-assurance-diensten zouden gaan verrichten. Wij zullen in voorkomende gevallen deze voorwaarden en/of eventuele beperkingen met u bespreken.

Indien wij gestart zijn met de uitvoering van de controleopdracht en daarna omstandigheden identificeren die de onafhankelijke uitvoering van de controleopdracht in gevaar zouden kunnen brengen, moeten wij onze werkzaamheden ter uitvoering van de controleopdracht mogelijk met onmiddellijke ingang opschorten. In dat geval zullen wij trachten zo snel mogelijk een oplossing te vinden die ons in staat stelt de controleopdracht voort te zetten. Indien wij van mening zijn dat de situatie niet kan worden opgelost, zullen wij mogelijk genooddaakt zijn de controleopdracht tussentijds te beëindigen.

Als de bedreiging voortvloeit uit een samenloop van de controleopdracht met een andere opdracht aan ons of aan een onderdeel van ons netwerk en een oplossing ons inziens niet mogelijk is, dan kan het noodzakelijk zijn dat een van de opdrachten tussentijds wordt beëindigd. Wij zullen u in dat geval formeel op de hoogte stellen van een dergelijk besluit. Voor schade die voortvloeit uit een dergelijke beëindiging zijn wij niet aansprakelijk. Het voorgaande blijft buiten toepassing indien sprake is van opzet of bewuste roekeloosheid van onze zijde.

Om onze onafhankelijkheid op efficiënte wijze blijvend te kunnen waarborgen, verzoeken wij u ons op voorhand te informeren over de juridische structuur van uw provincie en de namen van alle gelieerde organisaties waarmee uw provincie direct of indirect is verbonden. (Voorgenomen) wijzigingen in de juridische structuur van de provincie of in de relatie met gelieerde organisaties kunnen ertoe leiden dat wij genooddaakt zijn de verlening van bepaalde diensten aan uw provincie (tussentijds) te beëindigen.

Wij bespreken in voorkomende gevallen potentiële bedreigingen van onze onafhankelijkheid met u. Het kan in dat verband bijvoorbeeld gaan om de volgende onderwerpen:

- ▶ Langdurige betrokkenheid;
- ▶ Geschenken en gastvrijheid;
- ▶ Zakelijke relaties;
- ▶ Werkrelaties (in dienst treden bij controlecliënt).

Wij verzoeken u om het onderwerp 'onafhankelijkheid van de externe accountant' op de agenda te plaatsen van onze periodieke bespreking met Provinciale Staten.

Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme

Volgens de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) dienen wij cliëntonderzoek te verrichten. Verder zijn wij op grond van de Wwft verplicht een verrichte of voorgenomen ongebruikelijke transactie van of ten behoeve van een cliënt te melden aan de Financial Intelligence Unit Nederland te Zoetermeer.

Nadere voorschriften NOCLAR

Voor ons gelden de Nadere voorschriften NOCLAR (NOn-Compliance with Laws And Regulations), hierna NV NOCLAR. Hierin staat hoe wij moeten handelen ingeval van niet-naleving van wet- en regelgeving door de provincie. In voorkomend geval moeten wij mogelijk een relevante niet-naleving onmiddellijk melden aan een bevoegde instantie.

Meldplicht op grond van artikel 26 Wta

Indien sprake is van een redelijk vermoeden van fraude van materieel belang handelen wij in overeenstemming met artikel 26 lid 2 Wta.

Verantwoordelijkheid van Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten

Door deze opdrachtbevestiging te ondertekenen erkent en begrijpt u dat Gedeputeerde Staten verantwoordelijk is voor en Provinciale Staten verantwoordelijkheid draagt voor het toezicht op:

- ▶ het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven in overeenstemming met het BBV. Daarin is begrepen de rechtmatigheidsverantwoording, waarin Gedeputeerde Staten rapporteert over de rechtmatige totstandkoming van de in de jaarrekening (inclusief SiSa-bijlage) opgenomen lasten, baten en balansmutaties.
- ▶ een zodanige interne beheersing als u noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. En voor:
- ▶ het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag en de overige gegevens in overeenstemming met het BBV. Bij het opmaken van de jaarstukken moet Gedeputeerde Staten de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de provincie in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Gedeputeerde Staten moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

en verder voor het aan ons:

- ▶ toegang verschaffen tot alle informatie die naar onze mening relevant is voor het opmaken van de jaarrekening, zoals de vastleggingen, documentatie en andere aangelegenheden;
- ▶ verstrekken van aanvullende informatie die wij vragen voor het doel van de controle;
- ▶ onbeperkt toegang verlenen tot personen binnen de organisatie van de provincie noodzakelijk voor het verkrijgen van controle-informatie.

U moet erop toezien dat de rechten en verplichtingen van de provincie op toereikende wijze in de jaarrekening tot uitdrukking worden gebracht. Dit is met inbegrip van die rechten en verplichtingen die reeds bestaan maar niet via de normale administratieve procedures zijn vastgelegd. In sommige gevallen kunnen deze rechten en verplichtingen niet door accountantscontrole worden ontdekt.

Al bekende en/of te verwachten gebeurtenissen en omstandigheden moeten ook op adequate wijze in de jaarrekening tot uitdrukking worden gebracht. In verband hiermee zullen wij u verzoeken om mededelingen die in dat kader aan ons zijn gedaan schriftelijk te bevestigen.

Verder zullen wij Gedeputeerde Staten vragen schriftelijk te bevestigen dat het van oordeel is dat het effect van eventuele ongecorrigeerde afwijkingen in de jaarrekening, afzonderlijk en in totaal, niet van materieel belang is voor de jaarrekening als geheel. Een overzicht van deze posten wordt in de schriftelijke mededeling opgenomen of eraan gehecht.

Wij rekenen op volledige medewerking van uw medewerkers en vertrouwen erop dat zij alle voor de controle benodigde vastleggingen, documentatie en andere informatie beschikbaar stellen.

Publicatie van persberichten

Indien Gedeputeerde Staten van de provincie bij het openbaar maken van persberichten met jaarcijfers vermeldt hoe de strekking luidt van de bij de jaarrekening afgegeven controleverklaring, dan wel informatie wenst te geven over het nog niet beschikbaar zijn van de controleverklaring, dient u voorafgaand aan de openbaarmaking van persberichten over de jaarcijfers ons de gelegenheid te geven hiervan kennis te nemen en waar nodig te voorzien van op- en/of aanmerkingen.

Fraude

De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude berust bij zowel Gedeputeerde Staten als Provinciale Staten. Als accountant zijn wij niet verantwoordelijk en aansprakelijk voor de preventie van fraude.

In dat kader zijn Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten verantwoordelijk voor (het toezicht op) de interne beheersingsomgeving die toereikend is opgezet en effectief werkt om het risico van materiële afwijkingen als gevolg van fraude te adresseren.

Uw proces voor het identificeren van risico's met inbegrip van risico's van fraude en corruptie die relevant zijn voor de doelstellingen van de financiële verslaggeving, het inschatten van de significantie van deze risico's en het inschatten van de waarschijnlijkheid dat deze risico's zich voor zullen doen alsmede het nemen van beslissingen over te ondernemen acties om op deze risico's in te spelen ("uw (fraude-risicoanalyse") dient ingericht te zijn op een wijze die passend is in de gegeven omstandigheden.

Omdat onze controle is opgezet om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening als geheel geen afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten, richt deze zich niet specifiek op het ontdekken van fraude. Indien tijdens de controle aanwijzingen voor fraude blijken, verrichten wij ongeacht de mogelijke omvang en de aard van de vermoedelijke fraude aanvullend onderzoek. Indien wij een aanwijzing voor of een redelijk vermoeden van fraude verkrijgen, communiceren wij hierover met Gedeputeerde Staten en/of Provinciale Staten.

Door de kenmerken van fraude is het mogelijk dat een controle, ook al is die opgezet en uitgevoerd in overeenstemming met algemeen aanvaarde controlestandaarden, een fraude van materieel belang niet ontdekt. Vooral wanneer gebruik wordt gemaakt van verhulling door samenspanning en vervalste documentatie.

In het kader van de Nederlandse Standaard 240, "*De verantwoordelijkheden van de accountant met betrekking tot fraude in het kader van een controle van financiële overzichten*" zullen wij Gedeputeerde Staten vragen de volgende punten schriftelijk te bevestigen:

1. Gedeputeerde Staten erkent zijn verantwoordelijkheid voor het opzetten, implementeren en onderhouden van de interne beheersing gericht op het voorkomen en ontdekken van gevallen van fraude.
2. Gedeputeerde Staten heeft ons de resultaten gemeld van de inschatting door Gedeputeerde Staten van het risico dat de financiële overzichten afwijkingen van materieel belang zouden kunnen bevatten die het gevolg zijn van fraude.

3. Gedeputeerde Staten heeft aan ons zijn kennis verstrekt met betrekking tot fraude en vermoede fraude die op de provincie van invloed zijn en waarbij betrokken zijn:
 - Gedeputeerde Staten;
 - werknemers die een belangrijke rol spelen bij de werking van de interne beheersing; of
 - anderen in het geval dat de fraude een materieel effect zou kunnen hebben op de financiële overzichten.
4. Gedeputeerde Staten heeft ons op de hoogte gesteld van alle aantijgingen van fraude of van vermoede fraude die op de financiële overzichten van de provincie van invloed zijn en waarvan het kennis heeft verkregen via werknemers, voormalige werknemers, analisten, regelgevers of toezichthouders of via anderen.

Naleving specifieke wet- en regelgeving

Gedeputeerde Staten, onder het toezicht van Provinciale Staten, is verantwoordelijk voor de naleving van wettelijke en andere voorschriften. Ons onderzoek richt zich mede op de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording door Gedeputeerde Staten in de jaarrekening. Het interne beheersingsinstrumentarium ter borging van de juiste naleving van wet- en regelgeving betrekken wij in ons onderzoek. Daarbij hanteren wij de uitgangspunten en aanwijzingen die zijn vastgelegd in het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het Controleprotocol WNT, en ook de uitgangspunten en standpunten van de commissie BBV en de aanwijzingen en beroepsvoorschriften van Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA).

De wet- en regelgeving die als norm geldt voor de rechtmatigheidsverantwoording is door u vastgelegd in het normenkader met het bijbehorende toetsingskader. Ook kan het toetsingskader worden geoperationaliseerd door het direct inrichten en vertalen van de van toepassing zijnde bepalingen vanuit het normenkader in de beheersorganisatie van uw provincie middels processen, procedures, richtlijnen of checklists waaruit expliciet duidelijk is en wordt gemaakt aan welke bepalingen financiële rechtmatigheidsconsequenties worden verbonden.

Een controle leidt in het algemeen niet tot ontdekking van overtredingen van alle wet- en regelgeving. Bij ontdekking van overtredingen, ongeacht de materialiteit, overwegen wij de implicaties ervan voor de integriteit van Gedeputeerde Staten of de werknemers en het mogelijke effect hiervan op onze controle.

Wij zullen Gedeputeerde Staten verzoeken schriftelijk te bevestigen dat het alle inlichtingen heeft verstrekt omtrent alle hem bekende werkelijke of mogelijke overtredingen van wet- en regelgeving, waarmee bij ons onderzoek van de jaarrekening rekening moet worden gehouden.

Single information Single audit

Voor een aantal benoemde rijksbijdrageregelingen en provinciale bijdrageregelingen legt u op basis van Single information Single audit (SiSa) verantwoording af via een specifieke afzonderlijke bijlage in de jaarstukken. Het Ministerie van Binnenlandse Zaken (BZK) heeft in een aantal notities, waaronder de Invulwijzer SiSa-bijlage, aangegeven welke voorwaarden hierop van toepassing zijn. Belangrijke informatie met betrekking tot de achtergronden van SiSa is te raadplegen op de website van het Ministerie van Binnenlandse Zaken (BZK): <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/financien-provincien-en-provincies/uitwisseling-financiële-gegevens-met-sisa-en-iv3/single-information-single-audit-sisa>

Rapportage

Over de uitkomsten van onze werkzaamheden rapporteren wij in de vorm van een controleverklaring bij de jaarrekening. Er kunnen omstandigheden zijn waarin het noodzakelijk kan zijn de vorm en inhoud van onze rapportage aan te passen. Onze controleverklaring bevat onder andere informatie ter ondersteuning van ons oordeel, waaronder informatie over de gehanteerde materialiteit, de reikwijdte van onze controle, de controleaanpak frauderisico's, de controleaanpak continuïteit.

Onze controleverklaring bij de opgemaakte jaarrekening is bestemd voor Provinciale Staten en moet worden opgenomen in de openbaar te maken stukken, bestaande uit: de jaarrekening, het jaarverslag en de overige gegevens en eventuele andere informatie. U verstrekt ons daartoe de concepten van de openbaar te maken stukken. Onze controleverklaring mag pas openbaar worden gemaakt na onze schriftelijke toestemming.

Onze voorafgaande schriftelijke toestemming is vereist voor elke nieuwe openbaarmaking van onze controleverklaring in een ander stuk. Dit geldt ook voor publicatie op internet, het openbaar maken of verzenden aan derden van een ander financieel verslag, deel van de jaarrekening of verkorte jaarrekening waarin een referentie naar onze verklaring of onze naam wordt genoemd. Ook geldt dit voor het gebruik van onze naam in elk ander document dat openbaar wordt gemaakt of ter beschikking wordt gesteld aan derden. In al deze gevallen moet u ons tijdig een concept verstrekken voordat dit wordt verspreid.

Het verslag aan Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten, heeft betrekking op de hoofdlijnen van de bevindingen uit ons onderzoek die wij voor hen noodzakelijk achten. Tussentijds brengen wij Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten mondeling op de hoogte van belangrijke zaken die om onmiddellijke aandacht vragen.

Indien van toepassing sturen wij u een brief (boardletter) met bevindingen en aanbevelingen. Hierin geven wij de eventueel geconstateerde tekortkomingen en mogelijke verbeteringen in de administratieve organisatie van uw provincie aan. Dit geldt vooral voor de daarin besloten interne beheersingsmaatregelen.

Communicatie met Provinciale Staten over onze onderlinge relatie is ook een belangrijke waarborg voor onze onafhankelijkheid. In dat kader rapporteren wij jaarlijks aan u onder meer over de volgende aspecten:

- ▶ bevestiging van onze onafhankelijke positie ten opzichte van de provincie;
- ▶ in rekening gebrachte en te brengen honoraria, gesplitst in de categorieën controle en overige dienstverlening door onze organisatie;
- ▶ bijzonderheden over relaties tussen de provincie en onze organisatie die van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid;
- ▶ geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid, die zijn ontvangen of verstrekt, voor zover deze een (geschatte) waarde van meer dan € 100 hebben;
- ▶ overige maatregelen ter waarborging van de onafhankelijkheid.

Optreden accountant in openbare vergaderingen

Wij kunnen worden verzocht aanwezig te zijn in openbare vergaderingen en daarin het woord te voeren over onze controlewerkzaamheden en onze controleverklaring bij de jaarrekening. In dat geval bespreken wij graag voorafgaand aan de openbare vergadering met de voorzitter van deze vergadering en de portefeuillehouder financiën een aantal zaken met als doel inzicht te krijgen in:

- ▶ de wijze waarop de vergadering wordt voorbereid;
- ▶ de mogelijke inhoud van te verwachten vragen;
- ▶ de procedure die de voorzitter van de vergadering hanteert omtrent de wijze waarop vragen aan de accountant ter behandeling aan ons worden doorverwezen.

Wij benadrukken dat wij alleen vragen met betrekking tot de controle en de controleverklaring kunnen beantwoorden. Deze kunnen betrekking hebben op de doelstelling en reikwijdte van de controle, de controleaanpak, het toetsen van het stelsel van interne beheersingsmaatregelen, voor zover relevant voor de controle van de jaarrekening, de uitvoering van de controlewerkzaamheden en de inhoud van de controleverklaring. Alle overige vragen met betrekking tot de jaarverantwoording, waaronder de jaarrekening en het jaarverslag of met betrekking tot de relatie tussen de provincie en de accountant moeten in beginsel door de voorzitter van de vergadering worden beantwoord, dan wel worden doorverwezen naar een lid van Gedeputeerde Staten.

Voor ons optreden in de openbare vergadering ontslaat u ons voor de duur van deze vergadering van onze geheimhoudingsplicht.

Wij verzoeken u ons de conceptnotulen van de vergadering tijdig te doen toekomen. Dit om voldoende gelegenheid te hebben om de juiste weergave van onze antwoorden op de gestelde vragen te kunnen nagaan.

Inzage in onze dossiers door toezichthouders en andere instanties

Alle werkpapieren en dossiers, andere materialen, rapporten en zaken die als onderdeel van ons onderzoek zijn gecreëerd, ontwikkeld of uitgevoerd, zijn ons eigendom.

Wij kunnen op grond van wettelijke bepalingen of andere voorschriften verplicht worden om aan derden, bijvoorbeeld toezichthouders en FIOD, informatie of toegang tot onze werkpapieren en dossiers te verschaffen. Daarnaast kunnen derden ons verzoeken informatie te verstrekken of inzage te geven in onze werkpapieren en dossiers.

Op grond van afspraken omtrent geheimhouding moeten wij in sommige gevallen hiervoor uw schriftelijke toestemming verkrijgen. Indien een dergelijk verzoek ons bereikt, nemen wij hierover, indien het ons is toegestaan, zo spoedig mogelijk contact met u op over de voorwaarden waaronder aan dit verzoek kan worden voldaan.

Ook de Belastingdienst kan voor een reguliere belastingcontrole aan ons verzoeken informatie te verstrekken of inzage te verlenen in onze werkpapieren en dossiers. Een dergelijk verzoek wordt altijd in eerste instantie aan u en/of uw juridisch of fiscaal adviseur kenbaar gemaakt door de controlemedewerker van de Belastingdienst. De kosten van eventuele reviews zijn daarom niet opgenomen in de huidige kostenopgave.

Het komt voor dat subsidiërende instanties reviews uitvoeren op een te verstrekken of verstrekte subsidiebijdrage. Een review wordt bijvoorbeeld uitgevoerd om vanuit de subsidieverstrekker aanvullend de rechtmatigheid van de bestedingen vast te stellen of de uitvoering van de regeling nader te controleren. Een dergelijke review kan onder meer inhouden dat de betreffende subsidieverstrekker vragen heeft aan ons of inzage wenst in het betreffende controledossier. Aangezien op voorhand de kosten en de frequentie van reviews niet zijn in te schatten, stellen wij u hiervan in kennis en doen wij een kostenopgave wanneer dit aan de orde is. De kosten van eventuele reviews zijn daarom niet opgenomen in de huidige kostenopgave.

Mocht u in een concrete situatie uw instemming onthouden, dan gaan wij op grond van onze gedrags- en beroepsregels de redenen na waarom u uw instemming niet geeft.

Honorarium

Wij zullen in een separaat schrijven met u communiceren over het controlebudget.

BDO Global Portal en SaaS-diensten

In verband met deze opdracht zult u gebruikmaken van ons klantportaal in BDO Global Portal. Binnenkort ontvangt u hiervoor per e-mail een uitnodiging. Daarnaast kunnen wij als onderdeel van onze werkzaamheden SaaS-diensten aan u verlenen. Op het gebruik van BDO Global Portal en/of SaaS-diensten zijn de BDO Algemene SaaS Voorwaarden van toepassing.

Algemene voorwaarden

Tijdens het aanbestedingstraject is duidelijk geworden hoe wordt omgegaan met de algemene voorwaarden van zowel de provincie Noord-Brabant als BDO Audit & Assurance B.V. Wij verwijzen daarom naar het beschrijvend document bij Europese openbare aanbesteding Accountantsdiensten, Casenummer: C2250878 d.d. 12 september 2019. Uit dit document blijkt dat de afspraken in de overeenkomst met kenmerk C2250878 d.d. 19 maart 2020 leidend zijn.

Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)

De AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om via een verwerkersovereenkomst schriftelijk afspraken te maken met zijn verwerker(s) over het verwerken van persoonsgegevens. Door de aard van de opdracht in deze opdrachtbevestiging kwalificeren wij - naar ons oordeel en het oordeel van onze beroepsorganisatie (Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants) - als verwerkingsverantwoordelijke in de zin van de AVG en niet als verwerker. Daarom hoeven wij voor deze opdracht geen separate afspraken te maken, zodat het betreffende onderdeel van de algemene voorwaarden van de provincie Noord-Brabant, zoals benoemd in de raamovereenkomst, niet van toepassing is.

Beschikbaarheid internetverbinding

Door ondertekening van deze opdrachtbevestiging staat u in voor de beschikbaarheid van een (niet-)draadloze breedbandinternetverbinding die gangbare VPN-technologie ondersteunt en niet blokkeert op uw locatie waar wij de in deze opdrachtbevestiging bedoelde werkzaamheden uitvoeren die ons in staat stelt om die werkzaamheden op onze eigen apparatuur met de daarop geïnstalleerde softwareprogramma's binnen de daarvoor redelijkerwijs benodigde tijd te kunnen verrichten.

Indien de uitvoering van de in deze opdracht bedoelde werkzaamheden wordt vertraagd doordat de internetverbinding en/of ondersteuning van VPN-technologie niet voldoet aan het hiervoor beschrevene, zijn de daaruit voortvloeiende (extra) kosten voor uw rekening en zijn wij bevoegd (extra) honorarium voor de daardoor noodzakelijk geworden (extra) tijd en/of werkzaamheden in rekening te brengen.

Arbeidsomstandigheden

Als werkgever besteden wij veel aandacht aan goede arbeidsomstandigheden van onze medewerkers. De kwaliteit van een werkplek heeft immers een directe relatie met de gezondheid van medewerkers. Indien onze medewerkers hun werkzaamheden (gedeeltelijk) zullen uitvoeren op uw locatie, zult u onze medewerkers voorzien van een adequate werkruimte en andere in redelijkheid benodigde faciliteiten die ten minste gelijkwaardig zijn aan hetgeen u aan uw eigen medewerkers ter beschikking stelt. De werkruimte en faciliteiten die u ter beschikking stelt, zullen daarbij te allen tijde voldoen aan de geldende wet- en regelgeving daaromtrent.

Feedback over onze dienstverlening

BDO stelt feedback over haar dienstverlening zeer op prijs. Wij staan natuurlijk ook open voor uw feedback op momenten dat wij er niet expliciet om vragen. Heeft u een vraag of wilt u iets kwijt over deze opdracht, neem dan contact op met Dennis Meeuwissen via +31 (0)6 5261 5067.

Ten slotte

Met groot genoegen aanvaarden wij de opdracht. Mocht u nog vragen hebben, aarzelt u dan niet contact met ons op te nemen. Wij verzoeken u deze brief te ondertekenen namens Provinciale Staten en aan ons te retourneren. Dit ter bevestiging dat deze brief een correcte weergave is van wat wij overeenkwamen.

Met vriendelijke groet,

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

drs. D.O. Meeuwissen RA

Voor akkoord getekend
namens provincie Noord-Brabant

mr. K.A.E. ten Cate, griffier

's-Hertogenbosch,2024

Bijlage(n):

A. BDO Algemene SaaS Voorwaarden

BDO Algemene SaaS Voorwaarden

Artikel 1 - Definities

1.1 In deze BDO Algemene SaaS Voorwaarden wordt verstaan onder:

- (a) Algemene Voorwaarden: de BDO Algemene Non-Assurance Voorwaarden of de BDO Algemene Assurance Voorwaarden;
- (b) Beheerder: een Gebruiker die het recht heeft aan andere natuurlijke personen de bevoegdheid tot gebruik van de SaaS Dienst toe te kennen;
- (c) Gebrek: een aantoonbare en reproduceerbare storing die ertoe leidt dat de Software niet, dan wel niet volledig, functioneert zoals overeengekomen in de Overeenkomst;
- (d) Gebruiker: een door Opdrachtgever of Beheerder als zodanig aangewezen natuurlijke persoon die toegang heeft tot de SaaS Dienst en die de bevoegdheid heeft tot gebruik van de SaaS Dienst;
- (e) Hostingomgeving: de server waarop de Software is geïnstalleerd;
- (f) Incident: het niet of niet volledig beschikbaar zijn van de SaaS Dienst, niet als gevolg van een Gebrek;
- (g) Kantooruren: maandag tot en met vrijdag van 08:30 tot 17:00 CET, uitgezonderd nationaal erkende Nederlandse feestdagen, waarbij 5 mei eens in de vijf jaar een nationale feestdag is;
- (h) Leverancier: de toeleverancier van Opdrachtnemer van de Hostingomgeving en/of de Software;
- (i) Onderhoud: het doorvoeren van technische en functionele verbeteringen in de Software;
- (j) SaaS Dienst: het via de Hostingomgeving ter beschikking (doen) stellen van Software inclusief het verrichten van Onderhoud en het verlenen van ondersteuning;
- (k) SaaS Voorwaarden: het bepaalde in dit document;
- (l) Servicedesk: de helpdesk voor ondersteuning bij het gebruik van de SaaS Dienst waarmee contact kan worden opgenomen op de in de Overeenkomst beschreven wijze;

(m) Software: de programmatuur, zoals gespecificeerd in de Overeenkomst, ten behoeve van het verwerken, bewerken, op- en/of aanleveren van gegevens.

- 1.2 Voor de toepassing van deze SaaS Voorwaarden maakt het geen verschil of de hiervoor gedefinieerde begrippen in het enkelvoud of in het meervoud zijn gesteld dan wel in een bepaalde samenstelling worden gebruikt.
- 1.3 Voor zover er in deze SaaS Voorwaarden een definitie wordt gebruikt die niet is beschreven in artikel 1.1, geldt de definitie zoals opgenomen in de Algemene Voorwaarden.

Artikel 2 - Toepasselijkheid

Deze SaaS Voorwaarden zijn van toepassing op de rechtsverhouding tussen Opdrachtnemer en Opdrachtgever voor zover Opdrachtnemer een SaaS Dienst ten behoeve van de overeengekomen Werkzaamheden verleent. Deze SaaS Voorwaarden vormen een aanvulling op de Algemene Voorwaarden. In geval van strijdigheid tussen de Algemene Voorwaarden en deze SaaS Voorwaarden, geldt het bepaalde in deze SaaS Voorwaarden.

Artikel 3 - SaaS Dienst

- 3.1 Opdrachtnemer levert de SaaS Dienst als onderdeel van de Werkzaamheden en onder de voorwaarden zoals beschreven in de Overeenkomst.
- 3.2 Opdrachtgever is zelf verantwoordelijk voor de (management)beslissingen die worden genomen op basis van de uitkomsten van de SaaS Dienst.

Artikel 4 - Licentieverlening en beschikbaarheid SaaS Dienst

- 4.1 Opdrachtnemer verleent voor de duur van de Overeenkomst aan Opdrachtgever een opzegbaar, niet-exclusief en niet-overdraagbaar toegangs- en gebruiksrecht van de betreffende Software.

- 4.2 Opdrachtnemer zal zich inspannen om te bereiken dat de betreffende Software voortdurend voor Opdrachtgever beschikbaar is. De beschikbaarheid van de Software kan (mede) afhankelijk zijn van de beschikbaarheid van een Hostingomgeving van een Leverancier.
- 4.3 Opdrachtnemer is bevoegd de beschikbaarheid van de SaaS Dienst (tijdelijk) te onderbreken, indien en voor zover dit noodzakelijk is voor het (doen) plegen van Onderhoud of voor zover Opdrachtnemer dat noodzakelijk acht vanwege veiligheidsredenen. Opdrachtnemer spant zich in om de onderbreking van de SaaS Dienst niet langer dan noodzakelijk te laten voortduren en, voor zover mogelijk, buiten Kantooruren te laten plaatsvinden.

Artikel 5 - Toegang SaaS Dienst

- 5.1 Beheerder(s) en/of Gebruiker(s) ontvangen van Opdrachtnemer toegang tot de betreffende Software middels de daarvoor (te) ontvangen inloggegevens.
- 5.2 Opdrachtgever staat ervoor in dat de inloggegevens niet gedeeld worden met derden, vastgelegd, gereproduceerd of verveelvoudigd worden.
- 5.3 Indien Opdrachtgever constateert of redelijkerwijs vermoedt dat inloggegevens verloren, verdwenen of gestolen zijn of dat frauduleus, onbevoegd, onbeoorloofd of enig ander onjuist gebruik van de SaaS Dienst zich voordoet, dan dient Opdrachtgever Opdrachtnemer daarvan onverwijld op de hoogte te stellen.
- 5.4 Opdrachtnemer is bevoegd de inloggegevens en/of de inlogprocedure te wijzigen en/of te blokkeren. Opdrachtnemer zal Opdrachtgever zo spoedig mogelijk schriftelijk van een dergelijke wijziging of blokkering in kennis stellen.

Artikel 6 - Gebruik SaaS Dienst

- 6.1 Opdrachtgever staat ervoor in dat Beheerder(s) en Gebruiker(s) zich bij het gebruik van de Software houden aan de (technische) aanwijzingen en beschrijvingen zoals verstrekt door Opdrachtnemer.
- 6.2 Het is Opdrachtgever niet toegestaan de Software, met inbegrip van de daarbij behorende documentatie en gegevensbestanden anders dan ten behoeve van zijn eigen organisatie te gebruiken.
- 6.3 Opdrachtnemer stelt de SaaS Dienst ter beschikking voor het in de Overeenkomst beschreven gebruik. Voor zover er sprake is van excessief gebruik van de SaaS Dienst zal Opdrachtnemer Opdrachtgever daarover informeren. Opdrachtgever zal na ontvangst van de hiervoor bedoelde kennisgeving het excessief gebruik staken. Indien Opdrachtgever niet overgaat tot staking van het excessief gebruik is Opdrachtnemer gerechtigd een aanvullende vergoeding in rekening te brengen dan wel de SaaS Dienst op te schorten.
- 6.4 Het is Opdrachtgever niet toegestaan data via de SaaS Dienst te verwerken die intimiderend, discriminerend, bedreigend, lasterlijk of obscene is dan wel die inbreuk

maken op wet- of regelgeving. Opdrachtnemer behoudt zich het recht voor de data in het hiervoor genoemde geval te wissen zonder Opdrachtgever daar voorafgaand van op de hoogte te stellen.

- 6.5 Het is Opdrachtgever niet toegestaan de Software te gebruiken op een wijze die in strijd is met wet- of regelgeving, de Overeenkomst of deze SaaS Voorwaarden. Opdrachtgever is gehouden de voor hem uit dit artikel voortvloeiende verplichtingen eveneens op te leggen aan de Beheerder(s) en Gebruiker(s). Opdrachtgever staat er jegens Opdrachtnemer voor in dat de Beheerder(s) en Gebruiker(s) de hiervoor bedoelde verplichtingen naleven.
- 6.6 Opdrachtnemer mag de toegang tot en het gebruik van de SaaS Dienst met onmiddellijke ingang geheel of gedeeltelijk beëindigen indien Opdrachtgever, Beheerder(s) en/of Gebruiker(s) in strijd handelen met wet- of regelgeving, de Overeenkomst of deze SaaS Voorwaarden.

Artikel 7 - Onderhoud en ondersteuning

- 7.1 Opdrachtnemer en/of Leverancier verricht periodiek Onderhoud aan de SaaS Dienst.
- 7.2 Voor zover er geen sprake is van materiële wijzigingen in de functionaliteit van de SaaS Dienst, is het Opdrachtnemer toegestaan een gewijzigde of nieuwe versie van de Software aan Opdrachtgever ter beschikking te stellen alsmede de Hostingomgeving te wijzigen.
- 7.3 De Servicedesk levert ondersteuning met betrekking tot het gebruik van de SaaS Dienst tijdens Kantooruren voor zover en op de wijze zoals beschreven in de Overeenkomst. De ondersteuning kan bestaan uit het geven van informatie of adviezen en ondersteuning bij het (laten) oplossen of herstellen van Incidenten of Gebreken.
- 7.4 Incidenten of Gebreken dienen zo spoedig mogelijk na ontdekking daarvan door de Opdrachtgever gemeld te worden bij de Servicedesk op de in de Overeenkomst of anderszits overeengekomen wijze. Opdrachtgever dient zijn melding te voorzien van een concrete beschrijving van het Incident of Gebrek en alle door de Servicedesk verzochte nadere informatie zonder vertraging aan te leveren. Opdrachtnemer kan niet garanderen dat de SaaS Dienst zonder Incidenten of Gebreken zal worden verleend. Bovendien garandeert Opdrachtnemer niet dat alle Incidenten of Gebreken kunnen worden verholpen.

Artikel 8 - Back-ups

- 8.1 Opdrachtgever is gehouden zelf back-ups te maken van de in de Software ingevoerde en in te voeren gegevens. Bij verlies van gegevens zal Opdrachtnemer zich inspannen de gegevens te herstellen conform de laatste beschikbare back-up.
- 8.2 Voor zover dat in de Overeenkomst is beschreven, stelt Opdrachtnemer als onderdeel van zijn dienstverlening back-ups aan de Opdrachtgever ter beschikking van de door de Opdrachtgever in de Software ingevoerde gegevens.

Artikel 9 - Beveiliging

- 9.1 Opdrachtnemer zal passende technische en organisatorische maatregelen nemen ten aanzien van de Hostingomgeving ter beveiliging van de Software tegen vernietiging, verlies, wijziging of ongeoorloofde toegang tot de data van de Opdrachtgever. Opdrachtgever zal de hiervoor bedoelde technische en organisatorische maatregelen niet (proberen te) verwijderen of (proberen te) ontwijken.
- 9.2 Opdrachtgever zal passende technische en organisatorische maatregelen nemen om ongeautoriseerde toegang tot de Hostingomgeving en/of Software te voorkomen, waaronder het onderhouden en passend beveiligen van de systemen waarmee toegang tot de Hostingomgeving kan worden verkregen.

Artikel 10 - Intellectuele Eigendom

In aanvulling op het bepaalde in de Algemene Voorwaarden geldt dat de intellectuele eigendomsrechten met betrekking tot (alle onderdelen van) de SaaS Dienst en/of informatie zoals door Opdrachtnemer ter beschikking gesteld via de SaaS Dienst uitsluitend bij Opdrachtnemer berusten, voor zover die rechten niet (tevens) aan derden toekomen. Opdrachtgever onthoudt zich van inbreuk op deze rechten, op welke wijze, in welke vorm en voor welk doel dan ook.

Artikel 11 - Aansprakelijkheid

- 11.1 Opdrachtnemer is nimmer aansprakelijk voor schade als gevolg van een bezoek aan een internetsite waarnaar in de Software verwezen wordt. Een dergelijke internetsite is niet door Opdrachtnemer ingericht en wordt ook niet door Opdrachtnemer onderhouden, zodat Opdrachtnemer niet aansprakelijk gehouden kan worden voor de inhoud en werking van een dergelijke internetsite.
- 11.2 Opdrachtgever is jegens Opdrachtnemer aansprakelijk voor schade en vrijwaart Opdrachtnemer voor aanspraken van derden die voortvloeien uit de toegang en het gebruik van de SaaS Dienst in strijd met hetgeen in deze SaaS-voorwaarden is bepaald.
- 11.3 Gebrekkigheid van apparatuur of programmatuur van derden waarvan het gebruik door Opdrachtgever aan Opdrachtnemer is voorgeschreven wordt aangemerkt als overmacht.

Artikel 12 - Beëindiging

Het is Opdrachtnemer toegestaan de Overeenkomst, geheel dan wel gedeeltelijk, schriftelijk met onmiddellijke ingang te beëindigen, indien Opdrachtgever via de Software handelingen en/of gedragingen verricht die in strijd zijn met wet- of regelgeving, de Overeenkomst of deze SaaS Voorwaarden.